

Het jaarplan “Klaar voor de toekomst”

De titel van het werkplan 2025 is niet zomaar gekozen. 2025 wordt een belangrijk jaar voor GLK waarin we de basis leggen voor onze toekomst. Het meest zichtbaar wordt dat in de nieuwe meerjarenvisie die de uitgangpunten voor het beleid in de jaren 2026-2035 bepaalt. Deze visie wordt uitgewerkt in een beleidsplan voor de eerste vijf jaar. De wereld om ons heen verandert voortdurend en het essentieel daarin een eigen koers te varen. De nieuwe meerjarenvisie geeft richting aan onze werkzaamheden.

Met het regeerakkoord van de nieuwe regering is een aantal zekerheden ten aanzien van de aanpak van grote problemen op het vlak van landbouwtransitie, klimaat, stikstof en natuurherstel verdwenen als gevolg van nieuwe politieke keuzes. Dat vraagt een herijking van onze aanpak en biedt mogelijk ook kansen. Middelen voor het transitiefonds voor uitvoering van het Nationaal Programma Landelijk Gebied zijn grotendeels geschrapt. De komende tijd zal pas duidelijk worden wat dit betekent voor de uitvoering daarvan via het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland. In dit jaarplan gaan we hierop voorsorteren.

Voor 2025 is het vigerende meerjarenvisie 2016-2025 nog van kracht. De speerpunten uit dit plan zijn:

- behoud en verbeteren kwaliteit van onze bos, natuurterreinen, parken en tuinen;
- verbeteren en verduurzamen van de gebouwen;
- vergroten bewustwording en handelingsperspectief diversiteit en inclusie;
- vergroten donerend vermogen (diversificatie, nieuwe doelgroepen, etc.);
- verbeteren publiekspresentaties op opengestelde kastelen.

We versterken de beheerorganisatie om nog beter toegerust te zijn op de complexiteit van een onrustige maatschappelijke, politieke en natuurlijke omgeving. Daarnaast zal mede op basis van inzichten die worden opgedaan tijdens het traject van de nieuwe meerjarenvisie naar de toekomstbestendigheid van de gehele organisatie worden gekeken. We ronden in 2025 de laatste functiebeschrijvingen af en de nieuwe arbeidsvoorwaarden zijn dan van kracht zodat de basis van ons personeelsbeleid op orde is.

Maar ook op andere onderdelen werken we aan de toekomst in 2025. In de kastelen ronden we de vernieuwing van de publiekspresentaties af (Ammersoyen) en ook de publiekspresentatie van kasteel Cannenburch, in het bouwhuis en de directe omgeving van het kasteel, zal dan vernieuwd zijn. Hetzelfde geldt voor de omvangrijke restauratie van kasteel Staverden die in 2025 veel van onze tijd en middelen vraagt. Intussen werken we aan nieuwe plannen voor de kastelen Hernen en Doorwerth. Voor dat laatste kasteel maken we een masterplan terwijl de vrijgekomen ruimten in kasteel Hernen ook weer mogelijkheden bieden om het kasteel door te ontwikkelen.

Het financiële beleid ondergaat een aantal wijzigingen. We willen de koppeling van externe gelden met de uitgaven nadrukkelijker in onze financiële administratie zichtbaar maken zodat we nog beter zicht krijgen op onze uitgaven en inkomsten voor de diverse producten en diensten die we leveren. De eerste stappen zijn al in 2024 gezet. Naast het dashboard voor de opengestelde kastelen zal er ook een komen voor het beheer. Dit dashboard vormt straks een belangrijke basis voor de Planning & Control gesprekken, naast de dashboards voor de kwaliteit van onze terreinen. De nieuwe meerjarenvisie kent straks een meerjarenbegroting zodat we grote uitgaven die op stapel staan beter op elkaar kunnen afstemmen.

Bij projecten gaan we nog scherper onderscheid maken tussen werkzaamheden die vallen onder het reguliere beheer en de “echte” projecten. In de eerste categorie kijken we daarbij vooral naar de werkzaamheden die al vallen onder de SNL en SIM. Projecten die in 2024 niet

afgemaakt kunnen worden hebben hogere prioriteit in 2025 dan nieuwe projecten. We werken nog maar met één meerjarenprojectenlijst voor de gehele organisatie.

In 2025 wordt de nieuwe Meerjarenvisie voltooid. Hiermee leggen we het fundament voor het beleid voor de jaren 2026-2035. De speerpunten in dit beleid zijn bepalend voor de inzet van financiële middelen indien er geprioriteerd moet worden op basis van beschikbare middelen. Dit zal leiden tot een andere opzet van de jaarplannen met ingang van 2026.

Wanneer de medewerkers van GLK in december 2025 de jaarlijkse kerstbijeenkomst vieren, kunnen we tevreden terugblikken op het afgelopen jaar. GLK is helemaal klaar voor de toekomst!

Michel van Maarseveen en Theo Meeuwissen
Directie Geldersch Landschap & Kasteelen

Inhoudsopgave

1. Kwaliteit bezit	6
1.1 Terreinbeheer.....	6
1.1.1. Kwaliteitscyclus terreinbeheer.....	6
1.1.2. Beheer	6
1.1.3. Landgoederenherstel (kwaliteitsimpuls).....	7
1.1.4 Natuurmaatregelen.....	7
1.1.5. Landbouw	8
1.2 Gebouwen	8
1.2.1 Onderhoud en verduurzaming.....	8
1.2.2 Bedrijfsgebouwen.....	9
1.3 Grond.....	9
1.3.1 Areaalontwikkeling (kwaliteitsimpuls)	9
1.4 Museaal beheer.....	9
1.4.1 Collectiebeheer	9
1.4.2 Poortfunctie en presentaties	9
1.4.3 Koloniaal verleden.....	10
1.5 Algemeen Kwaliteitsmanagement	10
1.5.1 Kwaliteitsdoelen voor het bezit	10
1.5.2 Certificering en keurmerken.....	10
2. Interactie	11
2.1 Politiek/ bestuurlijke ontwikkelingen overheden (incl. wet- en regelgeving).....	11
2.1.1 Rijk.....	11
2.1.2 Provincie.....	11
2.1.3 Gemeenten	12
2.1.4 Waterschappen	12
2.2 Beleid GLK.....	12
2.2.1 Meerjarenvisie	12
2.2.2 Evaluatie Educatiebeleid	12
2.2.3 Integraal Ruimtelijk plan.....	12
2.3 Marketing, Communicatie en Fondsenwerving	12
2.3.1 Corporate communicatie.....	13
2.3.2 Draagvlak en Fondsenwerving.....	13
2.4 Participatie	14
2.4.1 Burgerparticipatie	14
2.5 Samenwerking	14
2.5.1 LandschappenNL.....	14
2.5.2 Nationale Monumentenorganisatie	14

2.5.3 Gelderse Erfgoed Alliantie.....	15
2.5.4 Samenwerking met natuur en landschapsorganisaties	15
3. Exploitatie.....	15
3.1 Grond en gebouwen.....	15
3.1.1 Verhuur gebouwen	15
3.1.2 Verpachting landbouwgronden	15
3.2 Houtoogst	16
3.3 Opengestelde kastelen	16
3.4 Maatschappelijke baten.....	16
3.5 Overige ingebruikgeving.....	16
3.6 Meerjarenovereenkomsten provincie	16
3.6.1 Bestaande meerjarenovereenkomsten	16
3.6.2 Nieuwe Meerjarenovereenkomst	16
4. Organisatie	17
4.1 Personeel	17
4.1.1 Basis op orde	17
4.1.2 Evaluatie functiebeschrijvingen.....	18
4.1.3 Arbeidsvoorwaarden.....	18
4.1.4 Duurzame inzetbaarheid	18
4.1.5 Diversiteit & Inclusie.....	19
4.1.6 Medewerkersonderzoek (MTO)	19
4.1.7 Arbo.....	19
4.1.8 Personeelsbijeenkomsten.....	20
4.1.9 Vrijwilligersbijeenkomst	20
4.2 Bedrijfsvoering	20
4.2.1 Verduurzaming	20
4.2.2 Informatieplan (kwaliteitsimpuls)	20
4.2.3 Faciliteren organisatie en medewerkers.....	22
5 Financieel beleid	23
5.1 Stichting Het Geldersch Landschap.....	23
5.2 Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen.....	23
5.3 Stichting Steunfonds Geldersch Landschap en Kasteelen.....	23
5.4 Brantsen van de Zyp stichting.....	23
6 Toezicht en adviesraden.....	24
6.1 Raad van Toezicht.....	24
6.2 Raad van Advies.....	24
6.3 Beheer Advies Commissie	24
6.4 Adviesraad Brantsen van de Zyp	25

6.5	Vermogens Beheer Advies Commissie	25
6.6	Accountant	25
Bijlage 1.	Proceseigenaren	26
Bijlage 2	KPI's (P.M.)	27
Bijlage 3.	Personele begroting	28
Bijlage 4.	Projectenlijst	30

1. Kwaliteit bezit

1.1 Terreinbeheer

1.1.1. Kwaliteitscyclus terreinbeheer

Beheervisies en evaluaties

In 2025 worden de volgende beheervisies opgesteld:

- Schaffelaar
- Kleine bosgebieden Achterhoek
- Regulieren
- Korte Broek – De Poel

Voor de volgende visieclusters vinden beheerevaluaties plaats:

- Zypendaal
- Syssest
- Hoekelum
- Uiterwaarden Lek
- De Haere
- Kleine kasteelterreinen

Evaluatie houtoogst

Er zal een audit met externen op de houtoogst plaatsvinden n.a.v. de geconstateerde achterblijvende oogst ten opzichte van de meerjarenprognose. Diverse factoren, zoals provinciaal houtoogstverbod, maatschappelijke weerstand bomenkap en de verminderde bijgroei leiden ertoe dat de gerealiseerde kap ver achterblijft op de jaarlijkse prognose van ca. 16.000m³ die in 2020 is opgesteld. In 2024 is de prognose bijgesteld naar 8.700 m³.

Monitoren en informatievoorziening

Cultuurhistorische analyses en waardestellingen worden voortgezet conform planning. De jaarlijkse monitoring SNL wordt uitgevoerd evenals de aanvullende monitoring soortgroepen die niet in de SNL zitten maar wel veel informatie geven over de kwaliteit van onze terreinen, zoals reptielen, wilde bijen en stinzenplanten. We leveren onze bijdrage aan de graasdrukmonitor FBE Veluwe

1.1.2. Beheer

Waterbeheer

Waar mogelijk en noodzakelijk proberen we in onze terreinen zoveel mogelijk water in het voorjaar vast te houden. Deels doen we dit door aan te sluiten bij programma's en projecten van de waterschappen, zoals Elke Druppel De Grond In (EDGI) en Droogteaanpak Achterhoek van het Waterschap Rijn en IJssel en via onze inbreng in gebiedsprocessen.

Waterkwaliteitsbeheer

Op Scherpenzeel vinden de voorbereidingen voor het baggeren en de vervanging van de beschoeiing van waterpartijen (project) plaats.

Zorgplicht

Met name bomenlanen langs openbare paden vragen aandacht, o.a. in de West-Achterhoek. Het grootste deel betreft regulier werk, maar een deel zal projectmatig moeten worden uitgevoerd.

Revitalisatie bossen

De vitaliteit van een groot deel van ons bosareaal is de laatste jaren flink achteruitgegaan als gevolg van droogte in combinatie met verhoogde stikstofconcentraties en insectenaantastingen. Op diverse plekken op de Veluwe en lokaal in de Achterhoek worden aangetaste lariks- en fijnsparbossen vervangen door meer klimaatbestendig bos (project).

Prunusbestrijding

Prunusbestrijding op kleine schaal is onderdeel van het regulier bosbeheer. Grootschalige aanpak zal projectmatig plaatsvinden.

Onderzoek natuur en landschap

Vanuit het beheer komen regelmatig kleinere onderzoeksvragen aan de orde. Deze kunnen vaak vanuit het onderzoeksbudget worden uitbesteed om beter inzicht te krijgen in te nemen maatregelen.

1.1.3. Landgoederenherstel (kwaliteitsimpuls)

Op diverse landgoederen worden projecten uitgevoerd ter verbetering van de kwaliteit van het landgoed:

- Heerlijkheid Beek: trappen herstel (project)
- Schaffelaar (project):
 - herstel hekwerken;
 - beschoeiing Koeweide
- Hoevelaken (project) : maken masterplan
- Hoekelum (project): maken masterplan
- Waardenburg & Neerijnen (project): maken masterplan
- Mariëndaal (project)
 - Restauratie/verbouw boerderij Amsterdamseweg van Hoeve Klein Mariëndaal Arnhem
- Staverden (project):
 - Uitvoeren regiodeal projecten (P-plaats, brasseriegebied, bezoekerscentrum)
 - Voltooiing restauratie kasteel Staverden
 - Renovatie en verduurzaming boerderij Olthof
- Biljoen (project):
 - Herstelplan Park Biljoen
 - Ontwikkeling boerderij Biljoen 4
- Petrea (project):
 - Voltooiing restauratie/verduurzaming boerderij Molenweg

1.1.4 Natuurmaatregelen

Programma Kwaliteitsimpuls Natuur

- De eerste maatregelen uit de herstelprogramma's worden in 2025 uitgevoerd. In de tussentijd maken we per beheereenheid de opgaven van de verschillende programma's inzichtelijk.
- Aan de oostflank van de Veluwe gaan we samen met de provincie aan de slag met een onderdeel van het VLG. De terreinen Pollense Veen, Smallertse en Nijmolense Beek zullen hier gecombineerd met de opgave vanuit de herstelprogramma's en opgaven van het waterschap gezamenlijk worden opgepakt.
- In het kader van de inrichting Gelders Natuurnetwerk (GNN), worden de Kraaigraaf, en alle natuurakkers opgeleverd. We ronden de landschapsecologische systeemanalyse (LESA) voor Staverden af en worden verschillende LESA's vertaald naar concrete maatregelen.

- De Kwaliteits Impuls Bestaande Natuur breiden we uit met maatregelen voor de terreinen Eendenkooi Batenburg, Hernen en Hoevelaken. Overall hebben de maatregelen invloed op de waterhuishouding (vernatting).
- Voor de bestrijding van de invasieve exoten binnen GNN gaan we door waar we afgelopen jaar mee zijn gestart. Dit doen we over de gehele provincie.

Faunafondsrasters

Bij de decentralisatie van het natuurbeleid zijn ook de taken van faunafonds overgedragen naar de provincies. Zo staat er ca. 150 km aan wildkerende rasters op de Veluwe die destijds door het Faunafonds zijn neergezet. Met de overdracht van taken is ook het beheer en onderhoud bij de provincies gelegd. In Gelderland is hierover discussie ontstaan. In 2024 heeft dat geleid tot een afspraak tussen provincie en grondeigenaren om in 2025 hierover overeenstemming te krijgen. Afgesproken is dit in een gezamenlijk project in beeld te brengen en over de resultaten bestuurlijke afspraken te maken. Tot die tijd blijft de provincie verantwoordelijk voor het beheer.

Openstellingsregels grondeigenaren Veluwe

Ten tijde van het proces van de recreatiezoning Veluwe is geconstateerd dat in diverse gevallen de openstellingsregels ("huisregels") van de diverse grondeigenaren verschillend zijn en vaak niet aansluiten op de thans vastgestelde zoning.

Dit roept regelmatig vragen op bij gebruikers en bezoekers die zich vaak niet bewust zijn bij wie zij op dat moment te gast zijn. Momenteel is er veel in beweging op dit vlak, zowel beleidsmatig bij de provincie als bij de individuele grondeigenaren.

Om die reden alleen al is een bepaalde afstemming wenselijk om de bezoekers en gebruikers meer duidelijkheid te geven, zodat ze weten waar ze aan toe zijn. Ook bestaat er bij de grondeigenaren meer behoefte aan geleiding en regulering van bezoekersstromen. Een deel hiervan verloopt bijvoorbeeld al via het Routebureau, maar een groot deel is de verantwoordelijkheid van de individuele grondeigenaar.

Niet al deze regels staan op de bebording, vaak staan ze op de website van betreffende organisatie of wordt verwezen naar de betreffende locatie-informatie.

Met een gezamenlijk project van provincie met grondeigenaren wordt gekeken of een betere afstemming in de toepassing van de diverse regels mogelijk is.

1.1.5. Landbouw

Landschapsinclusieve landbouw

In 2022 is gestart met het project Landschapsinclusieve landbouw. Dit betreft onder meer verdere implementatie van de voorwaarden voor Landschapsinclusieve landbouw in de pachtcontracten en kennisontwikkeling. Dit project wordt gefinancierd vanuit het Platform Natuurinclusieve landbouw. De lopende beschikking is verlengd tot en met 2025 (project).

1.2 Gebouwen

1.2.1 Onderhoud en verduurzaming

Het onderhoud van de gebouwen in combinatie met verduurzaming.

Aan de hand van het geactualiseerde onderhoudsprogramma POG gaan we een verdere doorkijk maken richting 2026/2027/2028. Vooral bij specialistische werkzaamheden als (grotere) installatieprojecten en bijvoorbeeld rietdekkerswerk zien we een steeds kleiner wordende capaciteit bij de uitvoerende bedrijven.

De verduurzaming van de kastelen blijft maatwerk en voeren we stapsgewijs uit de komende jaren. In 2025 zal de verwarmingsinstallatie bij Huis Brakel vernieuwd worden i.c.m. een asbestsanering van de technische ruimte.

1.2.2 Bedrijfsgebouwen

Bouw, vernieuwing en verduurzaming werkschuur Loenermark (project)

De ontwerpschets is gereed en de bouwaanvragen zijn in behandeling. Afhankelijk van te doorlopen procedurastappen, start de feitelijke bouw in 2025. Het bouwproces kan desgewenst worden opgeknipt om het werk te spreiden over meerdere jaren.

1.3 Grond

1.3.1 Areaalontwikkeling (kwaliteitsimpuls)

Aankoop gronden GNN

In 2025 proberen we ca. 10 ha te verwerven ter versterking van het GNN.

Aankoop Hoevelaken

De aankoop van gronden voor de gewenste uitbreiding van landgoed Hoevelaken zal in 2025 worden gerealiseerd. Na de herinrichting van de gronden en een onherroepelijke omgevingsplanwijziging zullen de betreffende gronden over enkele jaren juridisch worden geleverd aan GLK.

1.4 Museaal beheer

1.4.1 Collectiebeheer

Als onderdelen van het collectiebeheer staan de volgende werkzaamheden op de planning:

- Binnenklimaat kastelen en huizen (project).
- Voorbereiding van de leidraad afstoting museale objecten (LAMO) (project).
- Opschoning data in Axiell indien hiervoor subsidie via Erfgoed Gelderland beschikbaar komt.
- Digitalisering van ca. 300 collectiestukken. De focus zal liggen op aanwinsten 2025 (overdracht legaat Brantsen)
- Meerjarenconserveringswerkzaamheden
- Huis Verwolde: onderzoek naar de herinrichting van de Sanatoriumkamer en mogelijke bruiklenen.

1.4.2 Poortfunctie en presentaties

Op diverse opengestelde kastelen wordt (verder) gewerkt aan verbetering van de presentaties:

- Cannenburch: Kasteelmacht & Waterkracht (project); verbetering verlichting (project)
- Ammersoyen in scherven (project). Start van fase 2
- Hernen: planvorming invulling vrijgekomen westvleugel (project)
- Doorwerth: masterplan en visie-uitwerking voor het geheel en onderdelen (project)
- Rosendaal: samenhangende visie op alle belevingen en elementen op en rondom het kasteel voor een compleet dagje uit voor bezoekers (project).
- Zypendaal: schrijven en produceren van een bezoekersgids (project)
- Verwolde: beveiliging (project)

1.4.3 Koloniaal verleden

In 2020 en 2023 participeerde GLK in het onderzoek 'Sporen van Slavernijverleden in Gelderland', een initiatief van Erfgoed Gelderland de Radboud Universiteit en nazaten van slaafgemaakten en marrons deden hieraan mee. In dat onderzoek werden (sporen van) verhalen over kasteel Rosendaal, Huis Zypendaal en kasteel Cannenburch onderzocht en opgetekend. Deze verhalen worden door GLK zoveel mogelijk geïntegreerd in de publiekspresentaties, op de website en in artikelen. Bestaande teksten worden opnieuw bekeken en waar nodig aangepast. Een tweede sessie over dit thema voor medewerkers en vrijwilligers van opengestelde kastelen staat gepland voor voorjaar 2025. Tijdens deze sessie wordt kennis gedeeld en gesproken over hoe het thema van koloniaal en slavernijverleden een plek gegeven kan worden in hun werk.

In 2025 wordt onderzoek gedaan naar het koloniale verleden van de eigenaren van Huis Verwolde. In het archief van Huis Verwolde is een document gevonden dat lijkt te gaan om een overdracht van een deel van Plantage 't IJland aan drie leden van de familie Van der Borch. Wij onderzoeken welke link er bestaat tussen deze plantage, de inkomsten die dat genereerde en de bewoners van Huis Verwolde.

1.5 Algemeen Kwaliteitsmanagement

1.5.1 Kwaliteitsdoelen voor het bezit

Het bezit van GLK bestaat uit vele onderdelen, zoals gebouwen, natuurterreinen, museale objecten etc. We werken aan een heldere rubricering van alle onderdelen daarvan met als doelen:

- Een up-to-date overzicht te hebben;
- Eigenaarschap goed in de organisatie te beleggen, mede met het oog op de borging van de gehele kwaliteitscyclus van de diverse onderdelen, zoals het terrein- en gebouwenbeheer;
- Eventuele leemtes te identificeren en daarop vervolgcacties te initiëren, zoals enkele jaren terug bij de kwaliteitsimpuls landschap waarbinnen we voor alle terreinen cultuurhistorische waarde-analyses hebben laten uitvoeren

In 2025 willen we het raamwerk gereed hebben inclusief een uitwerking ervan.

1.5.2 Certificering en keurmerken

Voor 2025 verwachten we de volgende evaluaties/audits:

- Zelfevaluatie museumregister
- Hertoetsing CBF-erkenning

2. Interactie

2.1 Politiek/ bestuurlijke ontwikkelingen overheden (incl. wet- en regelgeving)

2.1.1 Rijk

Hoofdpijnenakkoord

- Het regeerakkoord van de nieuwe regering heeft potentieel grote gevolgen voor natuur, landschap, landbouw en cultuur en bevat onzekerheden, met name met betrekking tot goedkeuring door Europa. Belangrijke beleidswijzigingen waar GLK al in 2025 mee van doen krijgt en die direct doorwerken in de provinciale gebiedsgerichte integrale aanpak (als opvolger van het programma Vitaal landelijk gebied Gelderland) zijn:
 - Schrappen van het transitiefonds voor de stikstofaanpak, daarvoor in de plaats komt er vanaf 2026 structureel 500 miljoen per jaar voor agrarisch natuurbeheer en ecosysteemdiensten met langjarige marktconforme financiële zekerheid.
 - Er komt 5 miljard (als meerjarige investering) voor de agrarische sector voor innovatie, opkoopregeling en aanpak mest.
 - Alleen in robuuste N2000 gebieden (geen snippernatuur) zal worden gestuurd op instandhouding van belangrijke natuur. Sommige politici willen dus een herijking van de gebieden.
 - De daadwerkelijk gemeten staat van natuur is leidend, de kritische depositiewaarde (KDW) gaat uit de wet en wordt vervangen door een juridisch houdbaar alternatief.
 - Er wordt niet gestuurd op gedwongen krimp van de veestapel;
 - De maximale hoeveelheid stikstof uit dierlijke mest van 170kg/ha wordt uit de Nitraatrichtlijn geschrapt;
 - Alleen derogatievrije zones rondom stikstofgevoelige N2000 gebieden;
 - Bufferstroken van 100m (is nu 250 meter);
 - De landbouw gaat naar emissiedoelen en afrekenbare stoffenbalans waarbij boeren zelf kunnen sturen op doelen.
 - De afbouw van de huidige derogatie willen sommige politici terugdraaien en Nederland moet niet meer helemaal als kwetsbaar gebied in de Nitraatrichtlijn worden opgenomen.
 - De directe leefomgeving wordt versterkt en er komt meer landbouwinclusieve natuur.

2.1.2 Provincie

Gebiedsgerichte integrale aanpak (opvolger Vitaal landelijk gebied Gelderland (VLGG))

Wat de effecten gaan worden van het besluit van GS om niet door te gaan met het programma Vitaal landelijk Gebied Gelderland is nog niet helder. GS heeft al wel besloten door te gaan met een integrale gebiedsgerichte aanpak, dat maatschappelijke opgaven op het gebied van water, landbouwtransitie en klimaat in samenhang aanpakt. De ambities zullen worden afgestemd op de beschikbare middelen. Pas in 2025 zal duidelijk zijn wat dit betekent. De reeds gemaakt afspraken van de provincie met het ministerie LVVN (SPUK, versnellingsgelden, eigen middelen provincie) blijven van kracht en GLK heeft daarbinnen reeds diverse meerjarige financiële afspraken gemaakt. Samen met de Landbouw en de andere natuur-en landschapsbeheerders is afgelopen jaar gewerkt aan verbetering van de samenwerking. In 2025 zal blijken hoe bestendig deze is.

2.1.3 Gemeenten

Regioarrangementen

Gemeenten werken samen met de provincie en waterschappen binnen een zevental regioarrangementen aan uitvoeringsprogramma's van de diverse ruimtelijke opgaven. De gebiedsuitwerkingen in het kader van het VLGG maken daar onderdeel van uit. Omdat alleen de overheden dit regioarrangement vaststellen is nog niet duidelijk op welke wijze grondeigenaren, zoals GLK, hier invloed op kunnen hebben. In de loop van 2024 als ook de het Regeerprogramma en de financiële kaders van rijk en provincie duidelijker zijn, hopen we ook hier beter zicht op te krijgen. We werken hier nauw samen met de andere grondeigenaren.

2.1.4 Waterschappen

Droogteaanpak Achterhoek

Waterschap Rijn en IJssel heeft de afgelopen jaren samen met de andere overheden en grondeigenaren gewerkt aan een toekomst- en handelingsperspectief voor de droogteaanpak. Als gevolg van het schrappen van de Transitie-middelen is de uitvoering van het uitvoeringsprogramma onzeker geworden. De provincie legt de nadruk op de stikstofaanpak. De bestuurlijke intenties zijn onverminderd groot. Gekeken wordt wat met de beschikbare middelen wel mogelijk is.

2.2 Beleid GLK

2.2.1 Meerjarenvisie

In 2024 zijn de contouren bekend geworden van de nieuwe Meerjarenvisie. In 2025 zal de Meerjarenvisie 2026-2035 gereed zijn, inclusief beleidsplan voor de eerste 5 jaar.

2.2.2 Evaluatie educatiebeleid

In 2021 is het educatiebeleid geactualiseerd. Daarin is bepaald dat na 3 jaar een tussenevaluatie zal plaatsvinden. Deze evaluatie vindt in 2025 plaats.

2.2.3 Integraal ruimtelijk plan

Dit koepelplan geeft ruimtelijke kaders voor de ensembles waar GLK zich voor inzet, waar uitbreidingswensen liggen en welke accenten in de gebieden worden gegeven. In die zin is dit plan richtinggevend voor de uitwerking in de beheer-visies.

2.3 Marketing, Communicatie en Fondsenwerving

De marketingstrategie is erop gericht om de naamsbekendheid van GLK te verhogen, de vriendengroep te vergroten en differentiatie in het donateurschap aan te brengen.

Artificial Intelligence (AI) beslaat een breed veld dat vele vormen aanneemt en zich razendsnel ontwikkelt. Met een afdeling overstijgende werkgroep verkennen we de kansen en toepassingsmogelijkheden voor GLK en ontwikkelen we uitgangspunten voor beleid.

2.3.1 Corporate communicatie

Naamsbekendheid en merk

Door het genereren van free publicity vergroot GLK de zichtbaarheid van onze organisatie, waarmee we naamsbekendheid onderhouden. Via social media proberen we ons bereik te vergroten en nieuwe doelgroepen te bereiken. Onze langjarige samenwerking met Omroep Gelderland (Buitengewoon en Ridders van Gelre) wordt gecontinueerd om inwoners van Gelderland - met interesses natuur en geschiedenis - te bereiken en te inspireren om GLK te ontdekken.

In 2025 zullen onze merkpositionering herijken op basis van de nieuwe meerjarenvisie.

Contentstrategie

We blijven de interactie met en de betrokkenheid van onze achterban stimuleren via onze content formats, waaronder ons tijdschrift, nieuwsbrieven, blogs en videoserie.

Voor onze website voorzien we doorontwikkeling op enkele onderdelen, waaronder de optimalisatie van de kastelenpagina's, cartografie op de locatiepagina's en vernieuwen van de webshop (afhankelijk van verkenning).

Maatschappelijk debat

Er spelen veel thema's die raken aan onze kernactiviteiten. Denk aan verduurzaming landbouw, water, klimaat, defensieterrain, de wolf, koloniaal verleden etc. De dossiers zullen wij nauwlettend blijven volgen, we dragen onze standpunten actief uit en zoeken interactie met stakeholders in Gelderland. In het landelijke debat trekken we samen op met de provinciale landschappen en worden we vertegenwoordigd door LandschappenNL.

2.3.2 Draagvlak en fondsenwerving

Donateursbinding

Het betrekken en binden van bestaande donateurs is en blijft belangrijk voor het behoud van inkomsten en draagvlak. Dit doen we met een reeks van activiteiten, waaronder communicatie via ons tijdschrift, telefonische serviceverlening, de nieuwsbrieven en het organiseren van evenementen voor donateurs en SuperSpeurders. Vanwege de introductie van geefcirkels en herijking van het huidig aanbod zullen we vernieuwing aanbrengen in de evenementen voor donateurs.

Vergroten vriendengroep

Zoals geformuleerd in onze marketingstrategie richten we ons op het vergroten van onze vriendengroep, om het draagvlak voor onze missie te vergroten en om gerichte financiële steun te kunnen verwerven. We continueren ons leadswervingsprogramma waarbij we regelmatig nieuwe proposities testen.

Met de introductie van de nieuwe donateursproposities en de geefcirkels in 2024 hebben we ons aanbod gedifferentieerd naar 5 structurele vormen van donateurschap: regulier donateur, familiedonateur, SuperSpeurderschap, Geefcirkel natuur/kastelen.

Via opvolgtrajecten en wervingsacties proberen we de instroom van donateurs en SuperSpeurders hoog genoeg te houden om de uitstroom te compenseren en waar mogelijk netto te groeien. Na de introductie van de geefcirkels in 2024 gaan we in 2025 focussen op uitbreiding van het aantal leden.

Extra inkomstenwerving

Met gerichte aanvragen bij stichtingen, vermogensfondsen en subsidieverstrekkers zullen we extra inkomsten genereren om specifieke projecten (deels) te kunnen financieren. Fondsenwerving fase II voor het masterplan Ammersoyen valt hier ook onder.

Met een nieuwe giftenactie gaan we onze achterban en nieuw publiek betrekken bij een urgent thema.

Schenken en nalatenschappen

Schenken en nalatenschappen zijn zeer belangrijk voor de financiering van projecten. De afgelopen jaren heeft GLK een aantal grote donaties en legaten gekregen die worden aangewend voor het aankopen van gronden en de verbetering van de kwaliteit van gebouwen en terreinen.

In 2025 zullen we ook onze communicatie over nalatenschappen optimaliseren,

2.4 Participatie

2.4.1 Burgerparticipatie

Als onderdeel van de Omgevingswet is actieve betrokkenheid van burgers bij planvorming noodzakelijk. Dit raakt een groot deel van onze projecten, maar ook plannen t.a.v. het voorgenomen beheer in bestaande bos- en natuurgebieden met name in stedelijke gebieden. Voor Landgoed Schaffelaar moet in 2025 een nieuwe beheervisie worden opgesteld. N.a.v. gesprekken met o.a. de gemeente Barneveld is de wens uitgesproken om voor het opstellen van deze beheervisie een traject te volgen waarin ook input vanuit de externe omgeving wordt opgehaald. Deze input kan meegenomen worden in het interne proces dat gevolgd wordt om te komen tot een beheervisie.

2.5 Samenwerking

2.5.1 LandschappenNL

LandschappenNL is een samenwerkingsverband van 20 landschapsorganisaties. De samenwerking richt zich in 2025 naast nationale dossiers op impact, CBF erkenning en continuering partnerschap Nationale Postcodeloterij.

LandschappenNL onderhoudt de contacten met de Nationale Postcodeloterij. Jaarlijks ontvangt Geldersch Landschap circa € 900.000 aan projectmiddelen. Vanaf 2022 geldt een aangescherpte overeenkomst die jaarlijks met de directeur-bestuurder op onderdelen wordt besproken. Het betreft onder andere integriteit, jaarrekening, goedkeurende accountantsverklaring en governance.

2.5.2 Nationale Monumentenorganisatie

De Nationale Monumentenorganisatie (NMo) is een vereniging van professionele monumenten bezittende en exploiterende organisaties die onderling samenwerken, kennis en deskundigheid omtrent monumentenzorg delen met elkaar en met andere monumentenbezitters- en beheerders. De NMo zet zich in voor een sterke en sterk verbonden monumentensector. De strategische hoofdlijnen van de NMo zijn onder meer dienstverlening, kennisuitwisseling en publieksbereik.

De directeur-bestuurder is namens GLK penningmeester van het bestuur van de NMo.

2.5.3 Gelderse Erfgoed Alliantie

GLK werkt binnen de erfgoedsector met vele partners samen. In de meeste gevallen is daarbij sprake van kennisoverdracht. De aard van de samenwerking varieert van strategisch (vb. NMO, Topkastelen), tactisch (Molenstichting) tot operationeel (Monumentenwacht). De Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen (GK) ontvangt van de provincie een ondersteuningsbijdrage. Na herijking van de structurele begroting van de provincie zet de provincie in op verdere samenwerking binnen Alliantie, omdat een aantal organisaties onvoldoende toekomstbestendig zouden zijn. Verwacht wordt dat met de provincie in een nieuwe overeenkomst ook nieuwe prestaties worden afgesproken. Binnen de alliantie zal GLK trekker worden van een programmalijn, namelijk het ontwikkelen van een publiekscampagne om inwoners van Gelderland bewust te maken van de rijkdom die Gelderland aan erfgoed te bieden heeft. Daarmee dragen we bij aan het besef van een gedeelde Gelderse identiteit.

2.5.4 Samenwerking met natuur en landschapsorganisaties

Natuur- en Landschaps Overleg

In het Natuur- en Landschaps Overleg (NLO) zitten naast GLK ook Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, IVN, Stichting Landschapsbeheer Gelderland, en Natuur en Milieu Gelderland. De laatste heeft ook het voorzitterschap en secretariaat. In dit overleg worden de strategische onderwerpen met elkaar besproken. Daarnaast wordt ieder najaar een Oogstfeest georganiseerd waarin actuele thema's worden besproken met stakeholders. Dit Oogstfeest wordt in de regel goed bezocht, ook vanuit de provinciale politiek.

Grondeigenarenoverleg Veluwe

In het Grondeigenarenoverleg (GOV) zitten alle grondeigenaren op de Veluwe. Samen vertegenwoordigen ze ook meer dan 80% van bos- en natuur in Gelderland. In het GOV wordt vanuit de positie van de grondeigenaar thema's besproken en deels in werkgroepen opgepakt. Voor de provincie is het GOV het belangrijkste platform om beleid en uitvoeringsplannen te agenderen.

3. Exploitatie

3.1 Grond en gebouwen

3.1.1 Verhuur gebouwen

De volgende gebouwen zullen in de verhuur gaan:

- Huis Neerijnen,
- Kasteel Staverden
- Koetshuis Ammersoyen

3.1.2 Verpachting landbouwgronden

Verpachting gaat steeds meer op basis van de landschapsinclusieve voorwaarden.

3.1.3 Vakantiewoningen

Realisatie herontwikkeling Bonenburgerlaan 43 Heerde (project).

3.2 Houtoogst

Conform het besluit in het MT zal bij de houtoogst uitgegaan worden van een bandbreedte tussen de 8.500 en 10.000 kubieke meter, voornamelijk te realiseren in het multifunctionele bos. Op basis van de audit met externen die ook in 2025 plaatsvindt zal dit worden herijkt. Met de Belastingdienst worden nieuwe afspraken gemaakt in relatie tot de Pro Rata regeling.

3.3 Opengestelde kastelen

Er wordt gewerkt aan de herbestemming van Doorwerth, betrekken westvleugel Hernen in de presentatie en exploitatie en wordt de laatste fase gestart van de nieuwe presentatie op Ammersoyen. In 2025 zullen de exploitatie-eenheden van de opengestelde kastelen opnieuw worden vastgesteld, wat inhoudt dat voor alle kastelen dezelfde lijn wordt aangehouden t.a.v. kosten (ook door beheer) en opbrengsten horeca, evenementen, etc.

3.4 Maatschappelijke baten

In 2017 heeft GLK Witteveen + Bos een onderzoek laten doen naar de maatschappelijke baten die samenhangen met het beheer van het bezit door GLK. Daarbij is inzichtelijk gemaakt voor welke maatschappelijke baten een wetenschappelijk aantoonbare baat wordt gerealiseerd en welk aandeel daarvan op dat moment al werd gerealiseerd. De RvT heeft gevraagd dit onderzoek te actualiseren om te bezien welke vorderingen inmiddels behaald zijn, maar ook om te kijken of er mogelijkheden zijn voor nieuwe inkomstenbronnen.

3.5 Overige ingebruikgeving

Energieopwekking

Op Molenkampen (onderdeel Regulieren) wordt meegewerkt aan de realisatie van zonnepanelenvelden. Het betreft een locatie buiten het GNN.

3.6 Meerjarenovereenkomsten provincie

3.6.1 Bestaande meerjarenovereenkomsten

Dit betreffen op dit moment alleen contractuele overeenkomsten gekoppeld aan provinciale (bijv. SNL) en Rijks (SIM/BRIM) middelen en meerjarensubsidies in het kader van de SPUK.

De DB/DAEB overeenkomst is in 10 jaar afgebouwd en in 2024 hebben we voor het laatst hieruit gelden ontvangen.

3.6.2 Nieuwe meerjarenovereenkomst

Met de provincie proberen we in 2025 een meerjarenovereenkomst GK af te sluiten als partner binnen de Gelderse Erfgoed Alliantie (GEA). In 2024 is door een extern bureau gekeken hoe de samenwerking binnen de GEA verder kan verbeteren. Voor GLK verwachten we met name veranderingen in de prestatieafspraken.

4. Organisatie

4.1 Personeel

In 2025 wordt de meerjarenvisie voor de komende 10 jaar vastgesteld. Daarbij wordt er ook gekeken naar wat er nodig is om de doelen te bereiken. Dit kan consequenties hebben voor de inrichting van de organisatie.

Daarnaast gaan we een strategische HRM-visie opstellen als afgeleide van de nieuwe meerjarenvisie. Alle inspanningen worden vooraf getoetst aan de HRM-visie; past het binnen de visie en dus aan het leveren van een bijdrage aan het bereiken van onze organisatiedoelstellingen. Zo brengen we duidelijkheid en focus aan in het personeelsbeleid, de personeelsinstrumenten en de dienstverlening van het team P&O.

Daarnaast werken we aan het verder optimaliseren van de 'basis op orde'. Daarmee bedoelen we het verder digitaliseren van onze (administratieve) processen en het actualiseren en/of door ontwikkelen van onze personeelsinstrumenten.

De optimalisatie van processen moet leiden tot een reductie van de administratieve lastendruk bij zowel medewerkers, leidinggevend en de personeelsadministratie. Daarnaast leidt het ook tot een verminderde kans op fouten én een afname van de interne papierstroom. Met het oog op duurzaamheid is dit een gewenst neveneffect. Door ESS (employee self service) & MSS (management self service) verder in te richten, verdampt een deel van de (administratieve) P&O-werkzaamheden en blijft er meer tijd over voor het leveren van management- en stuurinformatie, het adviseren en ondersteunen van leidinggevend, en het verder uitwerken van strategische thema's als duurzame inzetbaarheid, medewerkerontwikkeling, leiderschapontwikkeling, diversiteit en inclusie e.d.

4.1.1 Basis op orde

De basis op orde bestaat uit 3 onderdelen:

1. De inrichting van de administratieve organisatie;
 - In 2024 doen we een nulmeting op de bestaande inrichting van het systeem. Aan de hand van het adviesrapport wat daaruit voortkomt, maken we een plan van aanpak welke onderdelen we in 2025 verder willen inrichten of optimaliseren. Op dit moment (zonder input uit de nulmeting) bestaat de behoefte aan het inrichten en/of optimaliseren van:
 - Personele mutaties, o.a. contractverlenging, wijziging functie, wijziging salaris, tijdelijk stopzetten toelagen bij ziekte langer dan 4 weken
 - Proces aanvraag thuiswerken
 - Proces aanvragen (aanvullend) geboorteverlof
 - Proces aanvragen (aanvullend) ouderschapsverlof
 - Aanvraag VOG
 - Formatie- en bezettingsoverzicht
 - Management- en stuurinformatie (Dashboard – rapportages)
 - Signaleringen
 - Standaardbrieven met digitale ondertekening
 - Inhuur ZZP-ers en controle op de Wet DBA
 - Vrijwilligersadministratie (opschonen en optimaliseren)
2. De actualisatie en/of doorontwikkeling van het personeelsbeleid en de -instrumenten;
 - Duurzame inzetbaarheid (zie 4.1.4)

- Arbeidsvoorwaarden (zie 4.1.3)
 - Plan van aanpak Arbo (zie 4.1.7)
 - Invoering arbocommissie – aanwijzen preventiemedewerkers (zie 4.1.7)
 - Strategisch P&O-beleid als afgeleide van de nieuwe meerjarenvisie
 - Diversiteit en inclusie (zie 4.1.5)
3. De dienstverlening waaronder duidelijkheid en doorontwikkeling rollen binnen P&O:
- Optimalisatie van processen en beleid leidt ook tot een doorontwikkeling van de rollen binnen het team P&O.
 - Met de komst van een tweede P&O-adviseur vindt er een verschuiving plaats in de manier van werken. Dit werken we uit zodat het voor de medewerkers van P&O en voor iedereen in de organisatie duidelijk is wat er van het team P&O verwacht mag worden en bij wie ze moeten zijn met welke vragen. Dit is tevens de basis voor de evaluatie van de functiebeschrijvingen.
 - Daarnaast werken we geleidelijk aan het beschrijven van processen en instructies.

4.1.2 Evaluatie functiebeschrijvingen

In 2023 zijn we gestart met het fasegewijs evalueren en, indien noodzakelijk, actualiseren van ons functiehuis. We zijn gestart met de functies bij Beheer. Deze zijn in 2024 getoetst en vastgesteld. In 2024 zijn we gestart met het evalueren en, indien noodzakelijk, het actualiseren van de functiebeschrijvingen bij de afdeling Landschap & Kastelen. Dit proces ronden we af in 2024.

In 2025 starten we met de laatste fase en evalueren en, indien noodzakelijk, actualiseren we de functiebeschrijvingen van Bedrijfsvoering, Bouwkunde, Marketing, Communicatie & Fondsenwerving, Rentmeesterij, Financiën & Control en Personeel & Organisatie.

Mocht de nieuwe meerjarenvisie 2026 – 2035 leiden tot een andere inrichting van de organisatie met als mogelijk gevolg daarvan een wijziging in functies dan maken we hier een nieuw projectplan met bijbehorende planning voor.

4.1.3 Arbeidsvoorwaarden

In 2023 zijn we gestart met het actualiseren van de arbeidsvoorwaarden. Deze zijn in 2024 vastgesteld. Zo voldoen onze arbeidsvoorwaarden in ieder geval aan gewijzigde wet- en regelgeving.

In 2025 werken we de volgende regelingen uit, in aanvulling op de geactualiseerde arbeidsvoorwaarden 2024:

- Thuiswerkregeling
- Verzuimprotocol

Eind 2024 maken we, in samenwerking met de OR, inhoudelijke afspraken over de arbeidsvoorwaarden van GLK. De loononderhandeling is een belangrijk onderdeel van dit overleg. Naast marktconforme salarissen willen we als werkgever ook aantrekkelijk zijn met als doel onze medewerkers aan ons te binden en nieuwe medewerkers te kunnen aantrekken als dat nodig is. De nieuwe arbeidsvoorwaarden zullen in 2025 van toepassing zijn.

4.1.4 Duurzame inzetbaarheid

In 2025 richten we ons op het bepalen van de thema's, maken we een plan van aanpak aan de hand van de vitaliteitsscan, groeikrachtsessie en het werkplekonderzoek en

beginnen we met het uitvoeren van het plan van aanpak. De evaluatie, bijstelling en borging volgt na 2025.

4.1.5 Diversiteit & Inclusie

De samenstelling van de samenleving verandert en wij veranderen mee. In 2024 hebben we een eerste belangrijke stap gezet door de Raad van Toezicht diverser te maken met de benoeming van twee nieuwe leden met een bi-culturele achtergrond. Een diverse en inclusieve organisatie is ook vanuit goed werkgeverschap een noodzaak. Het geeft aan dat iedereen welkom is om bij GLK te werken en dat iedereen van onze natuur en ons erfgoed moet kunnen genieten. Dat uit zich in een hogere medewerkerstevredenheid, een betere productiviteit en een betere aansluiting bij nieuwe bezoekersgroepen en potentiële donateurs. Daarmee levert het dus ook een bijdrage aan de continuïteit van GLK op de langere termijn.

Een divers personeelsbestand maakt je ook tot een aantrekkelijke werkgever en dat kan helpen om sneller nieuw divers talent aan te trekken. Diversiteit leidt ook tot meer inzichten, meer creativiteit en dus meer kwaliteit. Daarnaast laat je met beleid voor diversiteit zien dat je organisatie voldoet aan de wet- en regelgeving. De Arbowet eist dat je je medewerkers beschermt tegen de risico's van ongewenst gedrag, waaronder discriminatie, (seksuele) intimidatie en pesten. Ook dat kan onderdeel zijn van diversiteitsbeleid.

Diversiteit en inclusie zijn 2 verschillende onderwerpen. Daarnaast zijn beide onderwerpen ook heel omvangrijk. We gaan deze thema's de komende jaren geleidelijk aan verder uitwerken en implementeren. In 2025 starten we het definiëren van deze begrippen. Wat betekent diversiteit en inclusie binnen GLK? En wat willen we ermee bereiken? En we werken aan bewustwording op deze thema's op alle lagen binnen de organisatie. Ook gaan we aan de slag met de aanbevelingen die de Behr-groep geeft naar aanleiding van een nulmeting (2024) op ons bestaand personeelsbeleid. Hiervoor maken we een plan van aanpak met bijbehorende planning. Hiervoor zal GLK onder meer aansluiten bij het Musea Bekennen Kleur (MKB), een platform dat bestaat uit ruim veertig musea en erfgoedinstellingen uit Nederland. De doelstelling van MBK is om erfgoedinstellingen duurzaam te verenigen in hun streven om diversiteit en inclusie te verankeren in hun DNA. MBK zet in op een algemene bewustwording van de deelnemers en deelname moet leiden tot het opstellen van een eigen plan van aanpak over D&I.

4.1.6 Medewerkersonderzoek (MTO)

Aantrekkelijk werkgeverschap is een belangrijke randvoorwaarde om goede medewerkers te behouden en nieuwe medewerkers aan ons te kunnen binden. Een MTO meet de personeelstevredenheid, de betrokkenheid en ervaringen van medewerkers op het gebied van werk, arbeidsomstandigheden, de werkdruk(beleving) en de kwaliteit van relaties met collega's en leidinggevenden. Dit is essentiële informatie om vanuit P&O waarde te kunnen toevoegen aan het doel 'aantrekkelijk werkgeverschap'. We voeren in 2025 een MTO uit.

4.1.7 Arbo

In 2024 ronden we de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) af. Op grond hiervan maken we in 2025 een Arbojaarplan waarin staat welke activiteiten we in 2025 gaan uitvoeren. De urgentie wordt bepaald op basis van de prioritering die voortkomt uit de RI&E.

Daarnaast komen we met een voorstel om te komen tot de oprichting van een Arbocommissie. Het doel van deze commissie is het bevorderen van veilige en gezonde werkomstandigheden binnen GLK.

4.1.8 Personeelsbijeenkomsten

Elk jaar worden er vier personeelsbijeenkomsten georganiseerd: een GLK Doe-dag, een zomer(avond)bijeenkomst, een ontbijt aan het einde van de zomer en een eindejaar bijeenkomst met diner. Het doel van deze bijeenkomsten is tweeledig: enerzijds gaat het om binding en elkaar ontmoeten. Juist ook collega's die je niet dagelijks ziet in je werk. Anderzijds is dit een gelegenheid om iedereen te informeren over relevante ontwikkelingen binnen de organisatie. Voor het organiseren van deze bijeenkomsten is een activiteitencommissie samengesteld. P&O wordt hierbij wel betrokken.

4.1.9 Vrijwilligersbijeenkomst

Elk jaar wordt er een vrijwilligersbijeenkomst georganiseerd door de afdeling Bedrijfsvoering. Het doel van deze bijeenkomst is te zorgen voor binding met GLK, het uitspreken van waardering voor de inzet die zij leveren en om hen te informeren over relevante ontwikkelingen binnen de organisatie.

4.2 Bedrijfsvoering

4.2.1 Verduurzaming

Verduurzaming staat op de agenda's van (bijna) alle afdelingen. Doel is een integraal plan op te stellen met de doelstellingen per productgroep aangevuld met een doelstelling op het gebied van HRM en bedrijfsvoering. Elke afdeling heeft hiervoor een verantwoordelijkheid. Het integrale plan wordt door een projectgroep voorbereid en ook bij bijeenkomsten met medewerkers en raden onder de aandacht gebracht waarbij wordt gevraagd om input.

De CO₂ footprint is gemaakt voor 2019 en 2023. Daaruit blijkt dat reductie eigenlijk op twee manieren te realiseren is: door het reduceren van gebruik van fossiele brandstof (aardgas, pellets of propaan) of door het reduceren van het aantal gereden kilometers (brandstof wagenpark, gedeclareerde kilometers). Een mobiliteitsbeleid is nodig om deze reductie te realiseren. Deze wordt in 2024 al voorbereid en zal in 2025 worden ingevoerd.

Voor bedrijfsvoering staan in 2025 de volgende acties gepland m.b.t. duurzaamheid:

- Inkoop (waar mogelijk) elektrische dienstauto's.
- Lease-auto's die worden geruild zijn of hybride of elektrisch aangedreven.
- Er komen geen nieuwe lease-auto's bij.
- Onderzoek naar duurzame inkoop kantoorartikelen.
- Reductie energieverbruik. 1 januari 2025 gaat het nieuwe energiecontract in. Er is per kasteel een overzicht met mogelijk te realiseren reducties.
- Daarnaast wordt onderzocht of opgewekte energie ook kan worden opgeslagen in batterijen.
- In 2024/2025 worden dubbele laadpalen bij onze werkschuren en vakantiewoningen aangelegd.

4.2.2 Informatieplan (kwaliteitsimpuls)

In 2025 wordt verder gewerkt aan de uitvoer van wat is beschreven in het informatieplan 2024-2026.

Voor de applicatie AFAS betekent dit dat we meer processen gaan inrichten (P&O, bedrijfsmiddelen, projecten en processen bij beheer). De functioneel applicatiebeheerder (product-owner) die we sinds medio 2024 in dienst hebben vervult hierin een coördinerende rol tussen afdelingen (proces-owners) en de consultants. Omdat steeds meer processen en taken via het startscherm van InSite worden aangeboden gaan we in 2025 dit startscherm (look en feel) opnieuw inrichten. Hierbij wordt gezocht naar de ideale combinatie van een intranet en een snelle doorklik naar taken en processen.

In 2024 is de autorisatie geheel nieuw ingericht. Op basis van laag in het organigram en functie worden rechten toegekend aan een medewerker. Hier volgt een controle en evaluatie op in 2025 waarbij gekeken wordt of een directe koppeling, ook met de AD van onze ICT-partner nuttig is.

Voor de kastelenorganisatie is de rapportage m.b.v. Power BI in 2024 ingericht. Dit wordt in 2025 ook voor beheer en bouwkunde verder ingericht.

In 2024 is een start gemaakt met het inrichten van Valid Sign (digitaal ondertekenen). Dit krijgt een vervolg door dit te koppelen aan de contracten, brieven en wordt ook het brievenproces van P&O en directie ingericht.

De rapportages van AFAS worden vanaf Profit 3 ingericht in PowerBI. De rapportages van de kastelenorganisatie zijn ingericht in PowerBI. Doel is dit voor de beheerorganisatie en bouwkunde ook te doen.

De applicatie P8 is in 2024 live gegaan. Doel is te komen tot een stabiele gebruiksvriendelijke werkomgeving voor collega's die werken met vastgoed- en contractadministratie. Als de basis goed is, is er ruimte voor het inventariseren van wensen en het optimaliseren/inrichten daarvan.

De kassaleverancier heeft aangekondigd dat de huidige kassa's geen beveiligings-updates naar Windows 11 meer krijgen. Voor 2026 is er de mogelijkheid de licentie Windows 10 wel te verlengen. Het geeft ons tijd om een plan van eisen samen met de kastelenorganisatie op te stellen (2024) en een onderzoek te doen naar een leverancier die aansluit bij ons applicatie-eisen en veiligheidseisen (2025). Bij de huidige leverancier zijn hier onvoldoende maatregelen, zoals MFA, voor mogelijk. Planning is om Q1 2026 de kassa's te vervangen.

De door GLK en door Borgman gemaakte apps worden herbouwd voor beheer. De geïnventariseerde wensen worden hierbij meegenomen.

In 2025 worden de mogelijkheden van AI en dan specifiek wat dit betekent voor GLK onderzocht. We stellen richtlijnen op (rekening houdend met privacy en data-protectie). Om hierin wegwijs te worden volgen aan aantal collega's een opleiding, krijgen wij onze ICT partner om een demo. Applicaties waarmee wij werken, zoals AFAS, Esri en P8 bouwen een AI-tool in. De workshops die daarbij worden aangeboden volgen wij. Als de kaders duidelijk zijn worden de mogelijkheden breder gedeeld met collega's door communicatie en training.

De data-architectuur wordt gedocumenteerd. Het beschrijven van onze data-architectuur is een onderdeel van de architectuur enterprise. Het volledig documenteren van deze enterprise wordt gepland over de aankomende jaren.

Het data-plan wordt geëvalueerd: j-schijf en g-schijf op de server van onze ICT-partner zijn leeg en gesloten.

- Evalueren Teams (opleiden, controleren gemaakte Teams).
- NAS schonen en eventueel vervangen.

- Optimaliseren "info voor medewerkers" in Teams. Duidelijke informatievoorziening voor medewerkers GLK.
- RDS (na live-gang P8) stopzetten.

4.2.3 Faciliteren organisatie en medewerkers

De speerpunten voor 2025:

1. Secretariaat:
 - a. Intern optimaal (team compleet, duidelijke afstemming/verwachtingen met andere afdelingen (periodiek overleg).
 - b. Herverdeling taken (BV algemeen, directiesecretariaat)
 - c. Oppakken nieuwe taken (ondersteunen bij donateursdagen/vrijwilligersdag, kledinguitgifte voor vrijwilligers, kerstpakket).
 - d. Volledige sleuteladministratie.
 - e. Ruimte voor (informeel) bezoek andere afdelingen.
 - f. Ruimte voor begeleiding medewerkers (inclusie)
2. Archief
 - a. Bibliotheek verder gevuld.
 - b. Onderzoeken wensen organisatie m.b.t. digitalisering. Maken meerjaren plan van aanpak.
 - c. Ruimte voor (informeel) bezoek andere afdelingen.
3. GIS/Vastgoedadministratie
 - a. Optimalisatie P8
 - b. Na conversie verder uitbouwen apps (bijvoorbeeld planning).
4. Wagenpark
 - a. Lease- en dienstauto-beleid uitvoeren.
 - b. Aanschaf auto's 2025 Incl. laadpalen.
 - c. Webfleet volledig werkend en ingericht. Uitrol app naar medewerkers. Alle auto's taggen.
 - d. HVO voor alle beheereenheden.
5. Kleding
 - a. Proces kleding vrijwilligers is in 2024 overgenomen van P&O. Evalueren en optimaliseren proces.
 - b. Kledingleveranties medewerkers evalueren. Er is een werkgroep samengesteld samen met beheer om de kleding te bestellen bij een andere leverancier met een gedegen back-office.
 - c. Back-office op orde bij alle leveranciers.
6. Schoonmaak
 - a. Aanbesteding nieuw schoonmaakbedrijf? Eigen schoonmaker(s) in dienst nemen?
7. Opleiding medewerkers
 - a. P8 (bedrijfsvoering en beheer)
 - b. Security Alle medewerkers GLK awareness training.
 - c. Teams (spreekuur)
8. Inkoop en gebruik duurzaam
 - a. Hardware (telefoons refurbished, te vervangen hardware aanbieden aan goed doel, verzamelen lege cartridges, telefoons etc, voor goed doel.
 - b. Kantoorartikelen (papier, pennen etc.)
 - c. Schoonmaak (middelen eco-vriendelijk, wc-papier)
 - d. Energie (groen)
 - e. Koffie etc. (geen bekers, koffie/thee duurzaam geteeld/fairtrade ingekocht).
 - f. Kleding (gecertificeerde inkoop (onderzoeken gebruik van herbruikbare materialen in nieuwe kleding), bij uitdienst (medewerker en vrijwilliger) inname kleding en her distributie.

9. Arbo
 - a. Adviseren preventiemedewerker vanuit BHV over RI&E (P&O).
 - b. Ontruimingsoefeningen. Samen met brandweer.

5 Financieel beleid

5.1 Stichting Het Geldersch Landschap

Voor GL wordt in 2025 een resultaat voorzien van --€ 219.150

5.2 Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen

Voor GK wordt in 2025 een resultaat voorzien van -- € 500.000, -

De provinciale bijdrage is voor 2025 reeds toegekend. GK staat genoemd in de perspectiefnota 2025. De genoemde bijdrage ad € 1,2 miljoen is gelijk aan 2024 en wordt nog geïndexeerd.

5.3 Stichting Steunfonds Geldersch Landschap en Kasteelen

Voor SF wordt in 2025 een resultaat voorzien van --€ 1.280.850, -.

5.4 Brantsen van de Zyp stichting

Voor BvdZ wordt in 2025 een resultaat voorzien van €0,-

6 Toezicht en adviesraden

In de statuten van de Stichtingen en het bijbehorende reglement is uitgewerkt welke rollen de diverse Raden en commissies hebben. Ook is vastgelegd ten behoeve van wie het advies wordt uitgebracht. Hierna worden de belangrijkste onderwerpen ten behoeve van het toezicht en advies genoemd.

6.1 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het functioneren van de directie en is werkgever voor de directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht heeft daarnaast ook een adviserende rol en kan de directie helpen bij het leggen van relevante contacten en netwerken. Vaste agendapunten in de vergaderingen zijn de jaarrekeningen en het jaarverslag 2024, de directierapportages, het jaarplan 2026 met de bijbehorende begroting en de Meerjarenvisie 2026-2035.

De Raad van Toezicht kent vier reguliere vergaderingen en twee themabijeenkomsten op locatie. De financiële stukken van de vergaderingen worden voorbereid en besproken in de Financiële Auditcommissie.

De inhoudelijke vergaderingen Raad van Toezicht 2025 vinden plaats op 20 februari, 22 mei, 9 oktober en 11 december. De thema vergaderingen Raad van Toezicht 2025 vinden plaats op 17 april en 13 november. De zelfevaluatie van de Raad van Toezicht 2024 vindt plaats op 20 februari 2025, voorafgaand aan de reguliere vergadering

6.2 Raad van Advies

De Raad van Advies adviseert de directie die aangeeft op welke wijze met de adviezen is omgegaan.

In 2025 zijn potentiële onderwerpen onder meer de Meerjarenvisie 2026-2025, museaal beheer, recreatiebeleid, marketing, energietransitie, diversiteit en inclusie en duurzaamheid. De Raad zal tevens een eigen onderwerp agenderen per vergadering.

De vergaderingen Raad van Advies 2025 vinden plaats op 20 maart, 5 juni en 6 of 20 november.

6.3 Beheer Advies Commissie

De Beheer Advies Commissie adviseert de directie op tal van inhoudelijke thema's op het gebied van natuur, landschap, erfgoed, gebouwen en museaal beheer. De directie geeft aan op welke wijze met de adviezen is omgegaan.

De voortgang landbouwtransitie, onderhoud en herbesteding gebouwen, natuurherstel, kwaliteitscyclus museaal beheer, educatie en de cultuurhistorie zijn potentiële onderwerpen om in de Beheer Advies Commissie te bespreken, naast diverse terreinonderzoeken. Betrokkenheid bij de visies en evaluaties blijft een wezenlijk onderdeel van de commissie. Daarnaast consulteren we individuele leden over actuele vraagstukken.

Voor de commissie zal in 2024 voor een vijftal leden de termijn af lopen.

De vergaderingen Beheer Advies Commissie 2025 vinden plaats op 11 maart, 20 mei en 4 november.

6.4 Adviesraad Brantsen van de Zyp

De Adviesraad Brantsen van de Zyp adviseert de directie over zaken aangaande het museaal beleid en de collectie van GLK. De vergaderingen van de adviesraad zijn in 2025 op 9 mei en 31 oktober.

6.5 Vermogens Beheer Advies Commissie

De Vermogens Beheer Commissie adviseert de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht via de Financiële Audit Commissie, die onderdeel is van de Raad van Toezicht. Het betreft het beleggingsstatuut, vermogensbeheer en het overleg met de vermogensbeheerder.

De centrale thema's zijn de rendementen op de beleggingen, de duurzaamheid van de portefeuille, en het beleggingsprofiel. Mogelijk zal in 2025 het beleggingsstatuut worden geactualiseerd op basis van de ALM-studie uit eind 2024.

In 2025 is tevens aan de orde of de termijn van InsingerGilessen verlengd wordt met een derde termijn van vier jaar of dat in 2025 een nieuwe tender plaatsvindt.

Op 1 maart 2025 treedt de huidige voorzitter af. Begin 2025 zal een nieuw lid worden benoemd en wordt uit de leden de nieuwe voorzitter gekozen.

De vergaderingen van de Vermogens Beheer Commissie 2025 vinden plaats op 23 januari, 10 maart en 18 september.

6.6 Accountant

De accountant rapporteert onafhankelijk aan de directie en aan de Raad van Toezicht. Jaarlijks wordt een controleplan opgesteld en vindt interim controle plaats, wat leidt tot de managementletter. De bevindingen van de jaarrekeningcontrole worden vastgelegd in het accountantsverslag.

Naast de jaarrekeningcontrole vinden er ook enkele subsidiecontroles plaats.

Bijlage 1. Proceseigenaren

	Proces-eigenaar
KWALITEIT BEZIT	
Terreinbeheer	TM, LC, GJ
Gebouwen	MdK
Grond	WvV, LC, GJ
Museaal beheer	TM
Algemeen kwaliteitsmanagement	TM, ES
INTERACTIE	
Politiek-bestuurlijke ontwikkelingen overheden	MM, TM
Beleid GLK	MM, TM
Communicatie, Marketing en Fondsenwerving	EH
Participatie	LC/GJ
Samenwerking	MM, TM
EXPLOITATIE	
Grond en gebouwen	WV, MK, LC, GJ
Houtoogst	GJ
Opengestelde kastelen	TM
Overige ingebruikgeving	WV, MK, LC, GJ
Meerjarenovereenkomsten provincie	MM, TM
ORGANISATIE	
Personeel	SH
Organisatie-eenheden	IO, MK, TM, LC, GJ
Scholing en duurzame inzetbaarheid	SH
Ondernemingsraad	MM, SH
Informatieplan	IvO
Bedrijfsvoering	IvO
FINANCIEEL BELEID	
Stichting Het Geldersch Landschap	ES
Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen	ES
Stichting Steunfonds Geldersch Landschap en kasteelen	ES
Stichting Brantsen van de Zyp	ES
TOEZICHT EN ADVIESRADEN	
Raad van Toezicht	MM
Raad van Advies	TM
Beheer Advies Commissie	TM
Adviesraad Brantsen van de Zyp	MM
Vermogens Beheer Advies Commissie	MM
Accountant	ES

Bijlage. 2 KPI's (P.M.)

Nr	KPI	Norm/streefwaarde 2025	2025
	KWALITEIT		
	Kwaliteit cultuurhistorisch beheer percentage aantal terreinen CH waarde-analyses)	55%	46%
	Verduurzaming gebouwen in combinatie met onderhoud (percentage van het totaal)	60%	50%
	Nieuwe publiekspresentaties kastelen(aantal)	2,5 (AS, HN, CB)	1,5 (AS en CB)
	INTERACTIE		
	Donateurs (aantal)	49.000	48.500
	Bijdrage uit giften en donateursbijdragen (euro)	1.651.400	1.761.100
	Diversiteit & Inclusie (acties)	4: Beleid D&I, Musea Bekennen Kleur, vervolg bijeenkomst kastelen koloniaal verleden, check arbeidsvoorwaarden)	3: Training MT, toegankelijkheid VW, educatieve activiteit slavernijverleden ZD)
	EXPLOITATIE		
	Resultaat Geldersch Landschap (euro)	-/- 219.150	-/- 1.988.200
	Resultaat Geldersche Kasteelen (euro)	-/- 500.000	+/+ 1.188.200
	Kosten besteed aan doelstelling t.o.v. totale baten Gecombineerde Jaarrekening (percentage)	>80%	>85%

Voor 2025, het laatste jaar van de huidige meerjarenvisie, sluiten we nog zoveel mogelijk aan bij de huidige set van KPI's. We kiezen daarbij voor KPI's die aansluiten bij de speerpunten van de meerjarenvisie en een mix zijn van de Balanced Score Card perspectieven financieel, lerend, klant en intern:

- Wat betreft kwaliteit van de terreinen blijkt de beschikbaarheid van informatie over de kerncollectie cultuurhistorie essentieel te zijn voor goed beheer.
- De verduurzaming van de huizen/boerderijen in combinatie met onderhoud.
- Op de opengestelde kastelen is gestart met een noodzakelijke kwaliteitsslag in de publiekspresentaties, nadat deze gepositioneerd zijn als poorten van GLK.
- Speerpunt is tevens verhogen van het aandeel donerend vermogen.

Bij de nieuwe meerjarenvisie zal een algehele herijking van de KPI's plaatsvinden.

Bijlage 3. Personele begroting

Afdelingen	Begroting 2025		Prognose 2024		Begroting 2025	Prognose 2024
	GL	GK	GL	GK	Totaal FTE	
Algemeen	0,8	0,2	0,8	0,2	1,0	1,0
Landschap en Kastelen						
Algemeen	0,7	0,3	0,7	0,3	1,0	1,0
Landschap	4,5	0,0	3,6	0,0	4,5	3,6
Musea & Collecties	0,0	4,3	0,0	4,6	4,3	4,6
Kastelen	0,0	15,6	0,0	15,9	15,6	15,9
	5,2	20,2	4,3	20,8	25,4	25,1
Financiën & Control	1,8	0,7	1,8	0,7	2,5	2,5
Personeel & Organisatie	1,8	0,7	1,1	0,4	2,5	1,5
Projectenbureau	3,9	0,0	3,9	0,0	3,9	3,9
Bedrijfsvoering	6,4	2,7	6,2	2,7	9,1	8,9
Marketing, Communicatie, Fondsenwerv.	4,6	1,9	4,5	1,9	6,5	6,4
Rentmeesterij	0,7	0,3	0,7	0,3	1,0	1,0
Bouwkunde	6,2	2,6	5,9	2,6	8,8	8,5
Regio West						
Algemeen	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0
Noordwest Veluwe	6,0	0,0	6,0	0,0	6,0	6,0
Zuidwest Veluwe en Vallei	5,0	0,0	4,8	0,0	5,0	4,8
Rivierengebied	7,5	0,0	7,3	0,0	7,5	7,3
Zuid Veluwe	6,8	0,0	6,7	0,0	6,8	6,7
Infocentrum Leur	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
	26,4	0,0	25,9	0,0	26,4	25,9

Afdelingen	Begroting 2025		Prognose 2024		Begroting 2025	Prognose 2024
	GL	GK	GL	GK	Totaal FTE	
Regio Oost						
Algemeen	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0
Noordoost Veluwe	6,8	0,0	5,7	0,0	6,8	5,7
Zuidoost Veluwe	5,0	0,0	5,0	0,0	5,0	5,0
West Achterhoek	7,9	0,0	6,9	0,0	7,9	6,9
Rosendael	2,0	0,0	1,8	0,0	2,0	1,8
	22,7	0,0	20,4	0,0	22,7	20,4
Totaal aantal fte's (vast)	80,5	29,3	75,5	29,6	109,8	105,1
BBL-ers	5,3	0,0	3,6	0,0	5,3	3,6
Vakantiekrachten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tijdelijke projectmedewerkers	2,1	0,2	3,2	0,1	2,3	3,3
Totaal aantal fte's (flexibel)	7,4	0,2	6,8	0,1	7,6	6,9
TOTAAL FTE (vast en flexibel)	87,9	29,5	82,3	29,7	117,4	112,0

Bijlage 4. Projectenlijst

Stichting	Verantwoordelijk	Locatie (Rijksmonument)	Titel project
GL	BK	Biljoen	Herontwikkeling boerderij Biljoen 4 (Memo)
GL	BK	Petrea	Restauratie en mogelijk herbestemming Molenweg 3
GL	BK	Loenermark	Realisatie bouw en vernieuwing werkschuur
GL	BK	Staverden	Aanpassingen tbv Horeca (Brasserie)
GL	BK	Staverden	Regiodeal II: Planuitwerking en realisatie erf boerderij de Molen
GL	BK	Staverden	Rood voor Rood bedrijfsgebouwen (Memo)
GL	BK	Algemeen	Planvoorbereiding leeggekomen woning(en)
GL	BK	Algemeen	Verduurzaming huurwoningen
GL	BV	Algemeen	Inrichten ICT omgeving)
GL	BV	Algemeen	Projectmedewerker APL
GL	L&K	de Voorst/'t Velde of Biljoen	Planvorming meerjarige kwaliteitsimpuls beide ensembles
GL	L&K	Staverden	Regiodeal: Visievorming belevingsgebied
GL	L&K	Algemeen	Kadernotitie Integraal ruimtelijk plan bezit
GL	L&K	Algemeen	Aanvullende monitoring specifieke soortgroepen
GL	L&K	Algemeen	KN: Inrichting GNN (177,97 ha)
GL	L&K	Algemeen	KN: Invasieve exoten 2de tranche (binnen GNN buiten N2000)
GL	L&K	Algemeen	KN: Kwaliteitsimpuls bestaande Natuur (onderzoeken)
GL	L&K	Algemeen	KN: SPUK (natuurherstelmaatregelen)
GL	L&K	Algemeen	Kwaliteitsverbetering groen erfgoed
GL	L&K	Algemeen	Onderzoek natuur en landschap
GL	L&K	Algemeen	Tussentijdse evaluatie houtoogst
GL	L&K	Schaffelaar	Beheervisie
GL	MC&F	Algemeen	Fondsenwerving
GL	MC&F	Algemeen	Marketing
GL	MC&F	Algemeen	Educatiepakketten vormgeving
GL	P&O	Algemeen	Medewerkerstevredenheidsonderzoek
GL	P&O	Algemeen	Diversiteit & Inclusie
GL	P&O	Algemeen	Duurzame inzetbaarheid
GL	P&O	Algemeen	ARBO-maatregelen
GL	P&O	Algemeen	Actualisatie functiebeschrijvingen
GL	PB	Doorwerth	Overloop parkeerplaats P3
GL	PB	Staverden	Regiodeal: herstel historisch erf naast Brasserie
GL	PB	Staverden	RegioDeal Veluwe: inrichting Park en tuin
GL	PB	Huis te Eerbeek	Vervangen lanen Huis te Eerbeek
GL	Regio	Veluwe	Graasdrukmonitoring FBE
GL	Regio O	Achterhoek	Meer water vasthouden
GL	Regio O	Biljoen	Restaureren parkbanken
GL	Regio O	Biljoen	Aanbrengen meidoornhagen van Spaenallee
GL	Regio O	Biljoen	Ontsluitingsweg Biljoen
GL	Regio O	Rosendael	Fietsenstalling
GL	Regio O	Rosendael	Vijver schelpengallerij herstellen
GL	Regio O	Rosendael	Herstel parklandschap nabij de in- en uitgang park (uitvoering)

GL	Regio O	Rosendaal	Herstel verlichting voorterrein kasteel
GL	Regio O	Rosendaal	Kwaliteitsimpuls randen rozentuin
GL	Regio O	Rosendaal	Vervangen parkbanken
GL	Regio O	Kieftskamp	Landhekken
GL	Regio O	Lochemse Berg	Herstellen weg naar Berghuis
GL	Regio O	Lochemse Berg	Landhekken
GL	Regio O	Achterhoek	Vervangen lanen
GL	Regio O	Achterhoek	Zorgplicht (extra inzet verwijderen dood hout)
GL	Regio O	Algemeen	N2000 Recreatiezonering
GL	Regio O	Hoerwaard	Herstelwerkzaamheden schuur en erf eromheen (Hezenberg)
GL	Regio O	Hoerwaard	Verhogen biodiversiteit
GL	Regio O	NO Veluwe	Bosverjonging (klimaatbestendig bos)
GL	Regio O	NO Veluwe	Wildweides
GL	Regio O	Huis te Eerbeek	Vervangen populieren en onderhoud eikenlaan (uitvoering)
GL	Regio O	Huis te Eerbeek	Vervangen laan deel A (uitvoering)
GL	Regio O	Loenermark	Verduurzaming Schaapskooi
GL	Regio O	Orderbos	Laanherstel
GL	Regio O	ZO Veluwe	Bosverjonging (klimaatbestendig bos)
GL	Regio W	Heerlijkheid Beek	Opknappen trappen
GL	Regio W	Brakel	Essensterfte nieuwe bos
GL	Regio W	Waardenburg & Neerijnen	Opstellen Masterplan
GL	Regio W	Staverden	Bosaanplant KNHS
GL	Regio W	Noordwest Veluwe	Bosverjonging
GL	Regio W	Hoekelum	Opstellen masterplan
GL	Regio W	Hoevelaken	Recreatieve zonering
GL	Regio W	Hoevelaken	Parkeerplaats en tuin
GL	Regio W	Schaffelaar	Ontsluiting Koeweide
GL	Regio W	ZW Veluwe	Bosverjonging
GL	Regio W	Algemeen	Landschapsinclusieve landbouw

Stichting	Verantwoordelijk	Locatie (Rijksmonument)	Titel project
GK	BK	Staverden	Herstel en weer verhuurbaar maken van het kasteel Staverden (herbestemming)
GK	L&K	Algemeen	Binnenklimaat kastelen en huizen
GK	L&K	Algemeen	Vorbereiding LAMO
GK	L&K	Ammersoyen	Ammerzoden in scherven 01087
GK	L&K	Doorwerth	Startnotitie (concept ontwikkeling)
GK	L&K	Hernen	Invulling westvleugel en kasteeltuin (vorbereiding)
GK	L&K	Rosendaal	Visie en koers souterrain en noordvleugel
GK	L&K	Zypendaal/Rosendaal	Bezoekersgidsen
GK	L&K	Verwolde	Beveiliging
GK	L&K	Cannenburg	Cannenburg Invloedrijk (uitvoering)
GK	L&K	Rosendaal	Restauratie Boule bureau
GK	MC&F	Algemeen	Optimalisatie website
GK	MC&F	Algemeen	Marketing Gelderse Erfgoed Alliantie